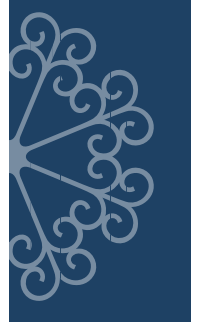

בית מזרחי

גיליון שבועי
לתלמידי, בוגרי
וידידי ישיבת מיר

293

פרשת שופטים

זמני כניסת ויציאת השבת

	⚡	⚡	
ירושלים	18:22	19:33	
בני ברק	18:39	19:34	
ציריך	19:37	20:45	
וינה	19:12	20:38	
אנטוורפן	19:59	21:28	
פריז	19:54	21:09	

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מין המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ צצוק"ל ממיר)

מתורת רבותינו

עצה נפלאה איך להצליח בזמן החדש

צדק צדק תרדף למען תחיה וגו' (טז, כ).

חז"ל אומרים (דברים רבה ה, ב) על הפסוק (משלי ו, ו): "לך אֵל נְמִלָּה עֲצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַיִּחָסֶם" מה ראה שלמה ללמד את העצל מן הנמלה, הנמלה הזו אינה חיה אלא ששה חדשים, וכל מאכלה אינו אלא חטה ומחצה, והיא הולכת וכוונסת בקיץ כל מה שמוצאת, חטיץ ושעורין ועדשין. אמר רשב"י: מעשה היה ומצאו בבור שלה שלש מאות כור, מה שהכניסה מן הקיץ לחורף. א"ר תנחומא וכל חייה אינה אוכלת אלא חטה ומחצה והיא כונסת את אלו. ולמה היא עושה כן, שאומרת שמא יגזור עלי הקב"ה חיים ויהא לי מוכן לאכול".

מרגלא בפומיה דמרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל צצוק"ל להקשות: איזה הגיון יש לאגור כל כך הרבה, כשהצורך הוא כה קטן? הרי גם אם יגזור הקב"ה על הנמלה שנות חיים ארוכות, עד שנות עולם, לא תצטרך שלש מאות כור? אלא, רואים כאן יסוד גדול: שכדי להלחם

עם העצלות, עם היצר שמרמה את האדם שאינו יכול להגיע למשהו בימי חייו, צריך "מחיב" של שלוש מאות כור! כך, ורק כך, שייך להגיע למה שאפשר להגיע.

בתחילת כל "זמן" בישיבה, הציב לעצמו מרן רה"י זצ"ל תוכנית ברורה, איך ינצל את זמנו בצורה הטובה ביותר. אלו מסכתות ילמד, באלו הספקים יוכל לעמוד, ועל אלו מסכתות שלמד בעבר יחזור. הוא קבע חברותות רבות, עם חלקם למד סדרים שלמים, ועם חלקם פרקי זמן קצרים, כך שסדר יומו היה בנוי, ברור ומתוכנן. גם אם לא עמד בכל היעדים שהציב לעצמו, היה לו מחייב להשלים את זה, כאשר ברור היה לו, מה הוא יכול להספיק ולהיכן הוא שואף.

ואכן, סדריו היו מנוצלים כל כולם ללימוד. הוא התנהג בצניעות רבה ובשקט, לא בלט בין אברכי הישיבה בגאונות או בכישרונות זוהרים במיוחד, אבל בלט בהתמסרותו לתורה בשקידה מוחלטת.

"דער האט געפאלגט און דער נישט" - "זה ציית וזה לא ציית"

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל (יז, יא).

זקנתו עלול הוא להירדם באמצע השיחה עמם ולשקוע בשינה למשך מספר שעות. ואכן כך היה, מיד לאחר שנכנסו אצלו ואמרו לו את מבוקשם - נרדם החפץ חיים. חלפו כמה שעות, והזמן שעמד לרשותם עד מועד צאת הרכבת כבר עמד לחלוף, אך הם לא משו ממקומם, כמעט שהתיישבו מלזכות בברכת הצדיק, והנה לפתע התעורר החפץ חיים וברכם, מיהרה תיכף והמשיכו בדרכם.

בהגיעם לבית הרב אליו נשלחו על ידי המשגיח, הורה להם בהוראה מפורשת שאם ירצו הרופאים לנתחם, אל יסכימו בשום פנים ואופן אלא אם כן ינתח אותם רופא פלוני. כאשר הגיעו לבית החולים ורצו הרופאים לנתחם, עמד האחד על דעתו והתעקש שלא לקבל את הטיפול אלא על ידי אותו רופא פלוני, כאשר ציוה עליהם הרב, בס"ד עבר הניתוח בהצלחה ולאחר זמן <

סיפר הגה"צ רבי שלמה ברעוודא זצ"ל: מעשה בשני בחורים מארצות הברית שבאו ללמוד בישיבת מיר בליטא, וחלו במחלה נדירה. קצרה יד הרופאים המקומיים מלהושיע. בצר להם ניגשו שני התלמידים למרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל אשר שלח אותם אל אחד מגדולי הדור שהתגורר במקום מרוחק ביותר מהיעירה מיה, כדי שיועצו בו על אודות רופא גדול הנמצא בקרבת מקום מגוריו. לפני שיצאו הזהירים מרן המשגיח רבי ירוחם בשתי אזהרות: א. שיתיעצו עם הרב שהוא בכל פרט, ולא ימרו את פיו חלילה. ב. שיסורו בדרכם אל מרן החפץ חיים זצ"ל, הוסיף ואמר, בלא ברכה ממנו, אל תמשיכו בדרככם.

יצאו השנים לדרך ושמנו פניהם תחילה לעיירה ראדין, מקום מושבו של מרן החפץ חיים. כאשר הגיעו לביתו אמרו להם בני הבית כי בשל

דבר הישיבה

"שמש?? - זה ראש הישיבה שלנו?"

פעם אחת, בראש חודש אלול, הבחין מרן רה"י שה"ת רבי חיים שמואלביץ זצ"ל בבחור חדש, שבא לישיבה עם מזוודה ביד.

ראש חודש אלול, "דגים שבים רועדים...", ורבי חיים שקוע בהרהורי תשובה ונתון באימת הדין. אך כל זה לא מפריע לו לתת דעתו על הבחור החדש, ולפנות אליו בלבביות גדולה: "ברוכים הבאים! במה אפשר לעזור לך?"

"אני רוצה להבחן", אומר הבחור. "איפה הרב הבוחן?" הגאון רבי חיים שמואלביץ עונה לו בסבר פנים יפות: "אני אראה לך איפה הרב הבוחן". לקח אותו רבי חיים לבנין השני, סחב עבורו את המזוודה לקומה השניה, ואמר לו: "פה נמצא ראש הישיבה הבוחן".

הבחור הביט בו בנוך: "אני אכנס עם המזוודה? מה יגיד הרב, שאני בטוח שאתקבל פה? זה לא נעים. אבל מה אני אעשה עם המזוודה, אשאיר במסדרון? אם מישהו ייקח את המזוודה, אני אשאר בלי כלום, וגם לא אוכל ללכת למקום אחר. מה אעשה?" - רבי חיים ראה את מצוקתו, ואמר: "אני אשמור לך על המזוודה!".

הבחור נכנס להבחן, ולאחר זמן מה יצא ופניו זורחות. "התקבלתי! עכשיו צריך לסדר לי חדר!"

אמר לו רבי חיים שמואלביץ: "בבין הזמנים התחתן בחור אחד, שהיה ישן בקומה השלישית. מיטתו פנויה עכשיו, בוא ואראה לך היכן היא". עלה איתו רבי חיים שמואלביץ לקומה השלישית, הראה לו את החדר ואת המיטה, הראה לו את התאים המיועדים לו בארון, והדריך אותו איך מגיעים לבית המדרש.

"אה, רגע, שכחתי לשאול", נזכר הבחור. "אתה, מה התפקיד שלך פה?" הגאון רבי חיים שמואלביץ ענה לו, בענוותנות: "אני השמש פה..." אמר לו הבחור: "באמת שמש מסור מאוד. אני ארד למשרד ואמליץ עליך. שמש מסור מאוד..."

מספרים תלמידי ישיבת מיר כי במשך חצי שנה לאחר המאורע היה המשגיח רבי ירוחם מזכיר את הסיפור באותם שני בחורים שנסעו להירפא בסופה של כל שיחה שאמר בפני בני הישיבה, והיה מסיים את הדברים ואומר בזה הלשון: "דער האט געפאלגט און דער נישט", כלומר: זה ציית וזה לא. **ילקוט לקח טוב** (דברים, עמ' י"ב)

התלמיד שהוא מבקש להמתין עד שישבו הרופא, אך הרופאים השפיעו עליו שמסוכן לדחות את הטיפול, והפנו אותו לרופא אחר שגם שמו הלך לפניו כרופא מוצלח וטוב. לאחר לחץ מצד הרופאים הסכים התלמיד לעבור את הניתוח על ידי הרופא האחר, אך הניתוח נכשל ולאחר שלושה ימים נפטר התלמיד ל"ע.

החלים התלמיד. (לימים חזר הבחור לארה"ב וסיפר לרופאים שם את דבר המחלה שהיתה לו, שחו לו הרופאים כי ישנו רופא יחיד בעולם שמתמחה בטיפול במחלה הנדירה הזאת. בודאי אצלו היית, אמרו לו, ואכן כך היה).
אולם כאשר הגיע תורו של התלמיד השני, נעדר אז הרופא והוא מבית החולים, אי לכך אמר

גדול כוחה של הלוויה

ידינו לא שפכו את הדם הזה. (כא, ז). לא ראינוהו ופטרנוהו בלא מזונות ובלא לוויה. (רש"י)

והלוויה שליוו אותנו היה מתחזק אפילו נגד חברות גדלנים לנצחם, כי הכח הטמון באכילה והלוויה גדול עד מאד.

כנופיית ליסטים מזויינים?
והסביב, כי בכח האכילה שנתנו לו בני העיר

שאל מרן ראש הישיבה הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, וכי מנין שהלוויה היתה יכולה להציל את הנרצח מידי רוצחיו, וכיצד היה בכוחו לעמוד בודד מול

הדרך להשפיע על הכלל - בעמל התורה ודקדוק המצוות

ואתה תבער דם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני ה'. (כא, ט).

כי לא ישפך דם נקי בארצך אם תעשה הישר בעיני ה', כסוד שר עבירה עבירה ושכר מצוה מצוה. (אבן עזרא)

את הבקבוק על גדותיו, נשפך המשקה לצדדים והכוסות מתמלאים. זוהי הדרך להשפיע ברוחניות, אדם המבקש לעלות ולהתעלות ולהגביר את שפע הרוחניות, מוטל עליו לעמול בתורה ולדקדק במצוות, וממילא אלו המצויים בקרבנו רואים ולומדים ממנו ללכת בדרכיו, ואף הם מתעלים ומתרוממים.

ובנוסף לזאת, מאחר שכל אחד ואחד המחזק ומרומם את עצמו ועמל בכל כוחו בהתמדת התורה ובדקדוק המצוות, הרי מוסיף הוא בזה בקדושת עם ישראל, כלל ישראל מתעלים ומתרוממים יחד אתו, וכמו שאמרו כל ישראל ערבים זה לזה, ומדין ערבות משפיע כל אחד במעשיו על הכלל כולו.

שיחות הגר"צ

והנה ידועים דברי חז"ל (שבועות דף לט.) "כל ישראל ערבים זה בזה", וצריך ביאור איך כל יחיד יכול להיות ערב על כל כלל ישראל, וכבר נודע מה שהיה אומר על כך רבינו ישראל סלנטר זצ"ל, כי אכן יכול יהודי לשבת בעיר קובנא ולעמול בתורה, והלימוד שלו מועיל שיהודי בפרו לא ישתמד. וביאור הדבר הוא, כי כאשר יהודי זה עמל בתורה ומדקדק במצוות, הרי הוא מוסיף בכך בקדושת כלל ישראל, וכיון שכן הרי ממילא משפיע הדבר על כלל ישראל ומרומם את מדרגתם עד כדי הצלת יהודי משמד רח"ל.

וכמו כן ידוע שהמגיד מדובנא שאל את הגר"א מהי הדרך הטובה להשפיע על הכלל בחיזוק ברוחניות, והשיב לו הגר"א שהדבר דומה לבקבוק שעומדים סביבו כוסות ריקים, וכאשר ממלאים

דברי האבן עזרא היו שגורים על פיו של מרן ראש הישיבה הגר"צ פינקל זצ"ל שהיה משננם באוזני בני הישיבה, והיה רגיל לומר בביאור דבריו כי הנה מבואר מן הכתוב שכיון שהאדם עשה את הישר בעיני ה', לא ישפך דם נקי בישראל.

ובאמת יש לתמוה, כיצד בעשיית מצוות של אחד מונע הוא מן האחר לרצות, הלא לרצות ישנה בחירה אם לרצות אם לאו, ומה יועיל שיש אדם אחר שעושה הישר בעיני ה', אמנם בזה ביאר האבן עזרא, כי זהו גופא התירוץ, כאשר האדם עושה את הישר בעיני ה', נמצא הוא מונע מאחר הרוצה לרצות שלא תעלה בו כלל מחשבה לרצות, וממילא אינו צריך לבחור בין עשיית מעשה רציחה לבין הימנעות ממעשה זה.

מבאר רבותינו

עבודת חודש אלול בזמננו - במשנת מרן רה"י

ולומדים בהתמדה, בעיון והתבוננות, אך לאט לאט ההתחזקות מתרפית. רפיון זה לבד משמש כסיבה לכך שצריך שוטרים...

והנה כתב החינוך (מצוה תצא) על מצוה זו: "שעם הדבר הזה נעמיד דתנו בהיות אימת אלופינו ושופטינו על פני ההמון, ומתוך הרגלם בטוב ובישור מחמת יראה ילמדו העם טבעם לעשות משפט וצדק מאהבה בהכרתם דרך האמת, וכענין שיאמרו החכמים שרוב ההרגל הוא מה שאחר הטבע, כלומר, כי כמו שהטבע יכריח האדם למה שהוא מבקש, כן ההרגל הגדול חוזר בו כעין טבע קיים וכיורינו ללכת בדרך ההרגל לעולם, ובלכת העם בדרכי הישור והאמונה ובחורים בטוב תדבק בהם הטוב וישמח ה' במעשיו".

מתחדש בדבריו ענין גדול במצות מינוי השוטרים, והיינו, כי מלבד למה שנתבאר כפי פשוטו שתפקיד השוטרים הוא בכפיית המצוות, על ידי כפיית השוטרים מתרומם האדם למדרגה שקיים המצוות

שחושש מכפיית הדין. השוטרים הם המחייבים ומשעבדים את העם לשמור על הדין והמצוות.

והנה בימינו, אמנם אנו זוכים לשופטים, הדיינים שממונים לפסוק ולעמיד את הדין, אולם לכאורה אין בידינו שוטרים בכדי לכופ את קיום הדין והמצוות. וכיון שטבע האדם הוא להיות פורק עול, אם כן בלא השוטרים היאך נוכל להחזיק עצמנו ולהינצל מן העבירות, מה ישעבד ויחייב אותנו לקיים את הדין והמצוות.

עוד ענין שיש לעמוד עליו בחסרון כח השוטרים, הנה טבע האדם שמקבל על עצמו חיזוקים בעבודת השם מעת לעת, ובתחילה הוא עומד בחיזוקים אלו, ומחזיק בהם בכל כוחו מחמת ההתחדשות והרצון הטוב לקיים מה שקיבל על עצמו, אך לאחר זמן מה הוא נחלש מעט מעט מרוב טרדה או היסח הדעת, וכפי שאנו מוצאים זאת מידי תחילת זמן בישיבה, כאשר הציבור נמצא בהתחדשות והתחזקות גדולה,

"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" (דברים טז, יח). ופירש"י (שם): "שופטים- דיינים הפוסקים את הדין, ושוטרים, הרודין את העם אחר מצותם, שמכין וכופתין במקל וברצועה עד שיקבל עליו את דין השופט".

דרש **מרן רה"י הגר"צ פינקל זצ"ל**: מעיקר ציווי התורה להעמיד שוטרים בכדי שיכופו את הדין אנחנו לומדים יסוד חשוב עד מאוד, הנה הלא כל אחד ואחד נצטווה לקיים את כל מצוות התורה, וכל אחד מבין וידוע שאם הדיינים פסקו דין על פי תורה, בודאי שכן צריך לעשות ולקיים. אם כן, מדוע נצרכנו לשוטרים עם מקל ורצועה, הלא כל אחד מבין שצריך לקיים ולעשות זאת.

תשובת הדבר, היא מיניה וביה. ללא שוטרים וללא מי שיכופו הדין, אדם אינו יכול לסמוך על עצמו! טבע האדם להיות פורק עול, ואף על הדברים הפשוטים שכל אחד יודע ומכיר בהם, סוף האדם שעלול לפרוק את עולו מהם אם לא

הגאון הגדול רבי נחום לסמן זצ"ל

ראש ישיבת תפרח • יובל שנים לפטירתו - י"ב אלול תשכ"ט

כששימש כראש ישיבת מגדיאל העידה הטבחית שרבי נחום היה אוכל לארוחת בוקר גביע לבן אחד ומיד היה יושב ללמוד מהבוקר עד הערב ברצף.

גודל כשרונותיו המזהירים ועמקנותו האדירה כך הייתה יגיעת התורה הנוראה של רבי נחום עד כדי שמרן החזו"א שטייל פעם עם מקורבו בשעת ליל מאוחרת אמר לו "בוא נפנה לביתו של רבי נחום ונחזה ביגיעת התורה".

תלמידיו בישיבת מגדיאל מספרים שגם בימי החורף המקפאים נטף גופו אגלי זיעה מעוצם יגיעתו בתורה. מחד גיסא היה מעורר אצל תלמידיו שיש להספיק אך מאידך היה מעורר מאד דווקא אצל אלו שנטו יותר לבקאות או להברקות פתאומיות לא להיגרר לשטחיות אלא לעמול דווקא להבין לעומק.

זמן קצר קודם פטירתו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל סרו קבוצת בחורים לבקרו בעת ששהה בבית הבראה, שם הם פגשו אותו חושב ואומר לעצמו "אני צריך מנין". שאלו אותו לכוונתו והוא ענה להם "זקוק אני לעשרה תלמידים על מנת לבוא עמם לבי"ד של מעלה שאני העמדתי אותם". כך ישב והעלה שמות שונים והתלבט האם יש לו זכות בהם לבסוף הגיע לעשרה שמות וביניהם רבי נחום פרצוביץ ורבי נחום לסמן.

פעמים רבות היה אומר: "יש לי שני נחומים", כשכוונתו לרבי נחום פרצוביץ ורבי נחום לסמן. שתי סיפורים מופלאים נכרכו עימו ועם רבו המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוויןשטיין זצוק"ל, תקופה קצרה אחר פטירתו קרא רבי יחזקאל לאחד מבניו ואמר להם שאביהם הדגול התגלה אליו בחלום וביקשו שילמדו משניות לע"נ.

עוד סיפר הגאון הצדיק רבי נתן ווכטפויגל זצוק"ל שפגש את הגאון רבי לייב באקשט בב"ב וזה סיפר לו שעתה שב מהמשגיח רבי יחזקאל והייתה לו טענה כלשהיא עליו, רבי לייב ענה לו מדוע הרב דואג לכל העולם וכי הרב אחראי על כולם, ענה לו המשגיח כי הנה לאחרונה התגלה אליו מרן המשגיח רבי ירוחם בחלום ותבע ממנו 'מדוע הנחת את נחום למות' וכוונתו הייתה לרבי נחום לסמן שנפטר באותה תקופה. והבין מזה המשגיח שיכל להאריך את חייו בתפילתו.

אחד מחתניו הדגולים הוא מרן ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל שליט"א.

מדוע דווקא מ'בני' עניים תצא תורה ולא מעניים עצמם

מובא בגמרא (נדרים פא.) "היזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה".

ולכאורה יש לדייק מדוע נאמרה מימרה זו על בני עניים בדוקא ולא על עניים עצמם, שאף להם ישנה את המעלה של מסתפק במועט שהיא מקניני התורה?

ובהכרח רואים מכאן שלזכות במעלה של "מהם תצא תורה" צריך להרחיק את עצמו מכל עניני החומריות עד כדי כך שאפילו בתחילת גדילתו, לא יהיה שום מושגי כסף ועושר".

בסעודת החתונה אמר עליו מרן רה"י שה"ת הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל כי הוא רואה בו דוגמא להתמדה כעין המסופר על רבי עקיבא איגר.

על התמדתו הנוראה העיד רבי משה חברוני זצ"ל ראש ישיבת חברון שפעם נקלע לביתו בשעת לילה מאוחרת, וכשפנה לישון רבי נחום עוד ישב ולמד, וכשהקיץ בבוקר כבר לא היה בביתו, הוא שאל לפשר הדבר את הרבנית והיא השיבה לו שמעולם לא ראתה את רבי נחום ישן, או שהוא טרם פנה לישון או שכבר הספיק לקום. גם כששהה בישיבה תקופות ארוכות היה לומד עד כלות כוחותיו, עד שהיה נרדם על הסטנדה

בני היכלא המופלאים ששיבתנו הוציאה בין כתליה היה רבי נחום לסמן זצוק"ל. גאון אדיר, עמקן עצום, מתמיד מופלא וכגודל אלו צדקותו, קדושתו ויראתו היו כחד מקמאי. "אחד מיחידי הת"ח שבדור", כפי שהתבטא עליו מרן הסטייפלר זצוק"ל.

דור עולם התורה שקם אחר השואה כאן בארץ ישראל זכה ליהנות מאורו אך זמן קצר, בימי חייו הקצרים הקים שתי ישיבות. הראשונה ישיבת מגדיאל שעמד בראשה והייתה מיועדת לבני עדות המזרח ממנה יצאו רבנים חשובים ומרביצי תורה ידועים, שעד היום רואים בו את רבם המובהק, ולאחר מכן הקים עם הגאון רבי יעקב פרידמן שליט"א את ישיבת תושיה - תפרח. רבי נחום נקטף באיבו מהתקף לב בי"ב אלול תשכ"ט.

רבי נחום נולד לאביו רבי אפרים בפולין ובתחילה למד בישיבתו של מרן רבי ברוך בער ליבוביץ זצוק"ל 'כנסת בית יצחק'. לאחר מספר שנים עבר לישיבת מיר שם חבש את ספסליה שנים רבות ולמד בהתמדה מופלאה, בעיקר זכורה מאותה תקופה רבת השנים החברותא המופלאה של רבי נחום עם מרן רה"י הגאון רבי נחום פרצוביץ זצוק"ל ידידו הקרוב, עימו למד כעשר שנים לפני תפילת שחרית. המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוויןשטיין זצוק"ל היה מביע את התפעלותו העצומה מרציפות הלימוד שלהם יחדיו במשך עשר שנים.

רבי נחום גלה עם ישיבת מיר לשנחאי, גם שם התבלט בהתמדת התורה למרות הקשיים העצומים, תלמידיו השיבה מאותה תקופה מספרים על ידית הספסל שהשתפשפה היכן שישב מתנועת ידו הלך ושוב משעות העמל העצום בעת לימודו הרצוף במשך שעות רבות.

לאחר מכן נמנה עם הקבוצה שהיגרו לאחר סיום המלחמה לארה"ב שם שהה מספר שנים. תלמיד מאותם ימים זכר לספר שלאחר תפילת ערבית שהסתיימה בשעה עשר ורק כמה מתמידים נותרו ללמוד עד שעת לילה מאוחרת רבי נחום לסמן, רבי נחום פרצוביץ, רבי ישראל פיינגבוים ורבי שמואל בירנבוים.

לאחר שעלה לארץ ישראל התגורר בבני ברק והתקרב מאד למרן החזון איש זצוק"ל. רבי נחום נלקח כחתן בבית הגאון רבי מתיתיהו שציגל זצ"ל, מנהל ומייסד ישיבת 'בית יוסף-נובהרדוק' בבני ברק.

< מבאר רבותינו, המשך מעמ' 2

מהות בפני עצמה, ומחייב בפני עצמו. וראשית, צריכים לדעת ולהרגיש שאנו מתקרבים ליום הגדול שבו הקב"ה שופט כל אחד ואחד בנפרד, ועל ידי זה יבוא האדם להכרת חומר יום הדין, ולחוש על בשרו את אימת יום הדין וממילא את ההכנה הגדולה המוטלת עליו. אך ללא הכנה ראויה לא יגיע כלל לידי השגה זו.

ובדורות הקודמים, עצם המושג 'אלול' היה מביא פחד ורעדה בלבבות בני אדם, וכפי שכתב רבינו ישראל סלנטר זצוק"ל (אור ישראל, אגרת יד): **"מלפנים כאשר ידעתי, כל איש אחזו פלצות. מקול הקורא קדוש, אלול"**, שכן הוא זמן שמתקרבים ליום הדין. והנה בזמניהם עצם ימי האלול היו בגדר 'שוטרים', אך אנו איננו נמצאים בדרגה של הגרי"ס, שהרי דור יתמי אנן, ובלא התעוררות מיוחדת אנחנו עלולים חלילה להגיע ליום הדין בלי כל פחד ומורא. ומעתה חובה על כל אחד למצוא את הפתרון, איך באים לידי ההרגשה האמיתית המחויבת לימים אלו.

הנה כי כן, לימוד המוסר והתמדת התורה הם אלו המביאים את האדם לידי התבוננות. ראשית, צריך להתחזק מאוד בתורה ויראת שמים, ולהקפיד שבשעת הסדרים בית המדרש יהיה מלא מתחילתו ועד סופו. אין זה זמן של ביטול זמן, אלו ימים של הכנה ליום הדין, ומתחילת אלול עד אחרי יוה"כ, צריכים אנו להתבוננות רבה. וכאמור, בודאי שעל ידי התמדה בלימוד התורה אדם בא לידי התבוננות, אך התבוננות תמידית באה על ידי לימוד המוסר. ובכך אלו, נזכה לסליחה וכפרה בימי הדין אלו, ולשנה מבורכת לכל ישראל.

את האדם לידי התבוננות, מכל מקום רק על ידי לימוד המוסר אפשר להגיע לידי התבוננות תמידית בלא היסח הדעת כלל. אמנם לימוד המוסר משפיע על האדם רק אם לומדים באופן הנכון, בשפתים דולקות, בניגון, במתינות ובשברון הלב. רק באופן זה נעשה לימוד המוסר בגדר שומר המביא לידי עליה תמידית.

ובאמת שלא באתי לחדש בזה דברים שאינם קיימים, ואף שב"ה בית המדרש מלא וגדוש בעמלי תורה מפוארים ביותר, מכל מקום נקבע בביהמ"ד כאן, בכלל סדרי הלימוד וזמני התפילות שילמדו מוסר כסדר, ועל כולם להתחזק ולשמור על סדרי ביהמ"ד, שקול לימוד המוסר יהיה ניכר בזמן סדר מוסר, שעל ידי זה נשוב מדרכינו הרעה, וספר המוסר יהיה בגדר שוטרים לעורר עינינו ולפתוח לבנו לעבוד את ה' ולדבוק בו, וכל אחד הוא אחראי אף על הכלל שהרי כל ישראל ערבים זה לזה, ואם אחד מהלומדים אינו נמצא בסדר מוסר הוא גורם לחולשת הכלל, ועתיד ליתן על כך את הדין.

חיוב 'שוטרים' המיוחד לימי האלול

והנה חיוב זה גדול במיוחד בימי חודש אלול, שהרי אדם צריך לחפש עצות איך לשמור על הגחלת שהם ימי הכנה ליום הדין. ובאמת שעצם הפחד הוא, שהנה 'בא יום הדין' והידיעה שיום הדין אינו רק דין לכלל ישראל, אלא הוא יום שדנים בו את כל בריות העולם כולו, ואף את כל הבריאה כולה. ורק אנו, בני התורה שזכינו לדעת את הסוד שיש יום דין, יכולים לעשות את ההכנות הנדרשות לקראת הדין. והנה כל יום ויום בחודש אלול הוא

בכל מצב ובכל תנאי נהיה אצלו להרגל ונעשה אצלו כטבע! נמצא שקיום כלל המצוות מתוך מעלה זו שהתורה נהפכת להיות מהרגלי הטבע, עומד ומיוסד על קיום מצוה זו של 'שוטרים' תתן לך בכל שערך'.

מעתה עולה ביתר שאת הקושיא הגדולה, בזמן הזה שאיננו זוכים ל'שוטרים' על פי מצות התורה שיכופו ויעמידו בנו הרגל וטבע של קיום התורה, היאך נבוא לידי שני קניינים אלו, הן מצד הכפיה שהיא ה'ערבות' לקיום המצוות, והן לקניין ההכרח הטבעי של קבלת עול תורה ומצוות.

לימוד המוסר – השוטרים בימינו

אכן, בדורות האחרונים הנחילו לנו מייסדי דרך המוסר, מציאות חדשה של 'שוטרים', והיינו לימוד המוסר בלימוד המוסר אנחנו מוצאים את שני הבחינות שיש בשוטרים. האחד בבחינת מקל ורצועה המלמד ומשעבד את ליבנו ליראת השם, ולהבין מה יארע עמנו אם חלילה נחיה בהפקר בלא שיהא עלינו עול מלכות שמים. והשני במה שהוא מעורר את האדם תמיד לכל יעמוד על מקומו אלא להתעלות ולהתקדם בעבודת ה' לפי שעל ידי לימוד המוסר מגיעים לידי התבוננות, ובכך ההתבוננות המתמדת על חובתו ומצבו בעבודת השם, לעורר מכל חולשה ורפיון. עד שההרגשה והערנות לכל דבר טוב נעשית הרגל אצלו ונהפכת להיות חלק מטבעו. נמצא, שעל ידי לימוד המוסר מתקיים החיוב להעמיד עלינו 'שוטרים' לכל ניפול, וההתעוררות והחיות בתורה וקיום מצוות נהיית לחלק מהטבע הקבוע בנו. ואף שבודאי גם התמדת לימוד התורה מביאה

כוס תנחומין

נשגר קמיה משפחת שמרלר שיחי
ובני הקהילה הק' - ציריך
בהסתלקותו לשמי רום של אביהם ורבים,
תלמיד ישיבתנו הק';
אב"ד קהילת מחזיקי הדת,
מרבץ תורה רבות בשנים,
רוף צדקה וחסד ומעש"ט,
בישרות מופלאה
אשר נשא על לבו את ישיבתנו הק'
עצה ותושיה, בחביבות ובנעימות

**הגאון החסיד
רבי נפתלי צבי שמרלר
זצוק"ל**

בנו ומלא מקום אביו
הגאון החסיד רבי משה חיים זצוק"ל

המקום ינחם אתכם
בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו

ברכת מזל טוב

לידידי הישיבה הנכבדים
תמכין דאורייתא
הרב אליעזר קלריסטנפלד הי"ו
ולבנו הרב זאב קלריסטנפלד הי"ו
וכל המשפחה הנכבדה - ירושלים
לרגל השמחה השרויה במעונם
בנישואי הבת - הנכדה
עב"ג
הבה"ח דניאל הרשור ני"ו
בשעטו"מ ולמזל טוב

ברכתנו שלוחה מהיכלי התורה
שיזכו לבנות בית נאמן בישראל
בנין עדי עד
וירוו רוב נחת מהם ומכל יוצ"ח

מתוך שמחה וטוב לבב

דבר הישיבה

< דבר הישיבה, המשך מעמ' 1

במשך חצי שעה התארגן הבחור, ואחר כך ירד לבית המדרש. הוא ראה את הגאון עומד בכותל המזרח, וסביבו חצי גורן עגולה של בחורים, ששואלים אותו בלימוד. והוא משיב להם: "ראית את ה'פני יהושע' הזה? הסתכלת ברמב"ם ההוא? תעיין ב'קצות החושן' הזה והזהר..."

הבחור משפשף את עיניו בתימהון. פעם ראשונה אני רואה שמש שהוא כזה תלמיד חכם, יודע 'פני יהושע', יודע 'קצות החושן'... לא היה יכול להתאפק, טפח למישהו על הכתף, והעיה: "איזה שמש תלמיד חכם יש פה?" - "שמש? זה ראש הישיבה שלנו!"

רעדה אחזה את הבחור. "הוא סחב את המזוודה שלי לקומה השלישית, וגם שמר לי עליה במשך עשרים דקות! הוא האיר לי פנים כל כך, ראש הישיבה הגדול!"

אותו יום - יום ראשון של אלול - נותר חקוק בליבו של הבחור כל ימי חייו...

**רישום
למקומות בישיבה
לימים נוראים**

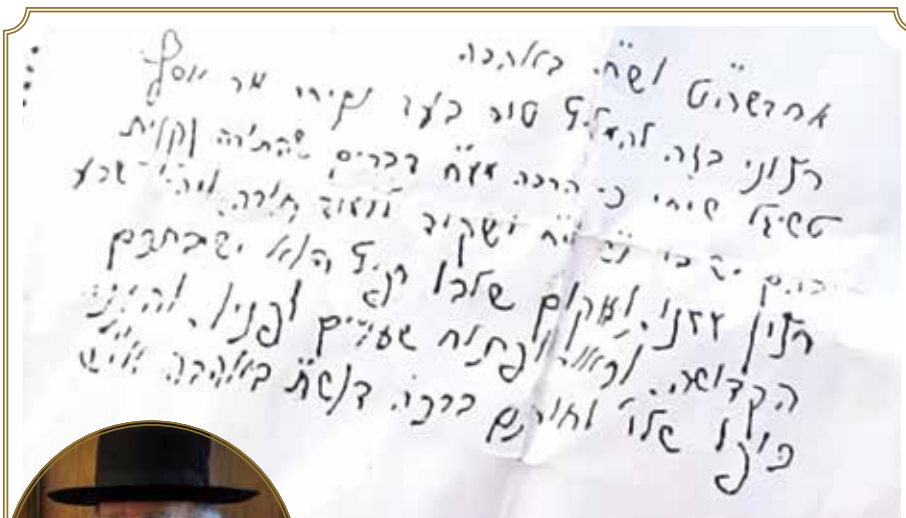
**יתקיים בבית ישראל 6
(מול ביהמ"ד המרכזי)
בימים: א' ב' ג'
פרשת כי תבוא
ט"ו, ט"ז, י"ח, אלול
בין השעות: 12:30-14:30,
18:00-20:00**

הרישום חובה
גם לבעלי החזקות
אחרי מועד זה לא תהיה
אפשרות להרשם!

שימו לב:
השנה לא יתקיים רישום
נפרד ליוה"כ בעשי"ת

"דבריהם הם זכרונם" - הגה"ח רבי נפתלי צבי שמרלר זצ"ל אב"ד קהילת מחזיקי הדת
ציריך נושא דברים בדינר למען הישיבה הק' - שוויץ תשע"ח

"ומקום שלבו חפץ הוא ישיבתכם הקדושה" - מכתב המלצה
נדיר ממרון החזון איש לראשי הישיבה בשנת תש"ז עת החל
ללמוד בישיבה הק' הגאון רבי יוסף שציגל זצ"ל מותיקי
תלמידי הישיבה שהשבוע נסתלק לבית עולמו ונחסר מבין
ספסלי הישיבה. ת.נ.צ.ב.ה.

**להגיע לראש השנה מבית המדרש
ירחי כלה - מיר**
מחזור ג'

ימים רביעי וחמישי | כ"ה-כ"ו אלול תשע"ט | 25-26 בספטמבר 2019

לפרטים והרשמה: 02-5410933 • Yarchei.kallah@themir.org.il

לקבלת העלון
נא לפנות לטל' 02-5410933
או לכתובת
Office@themir.org.il

ניתן להקדיש את העלון
לעילוי נשמת יקיריכם,
וכן לברכה והצלחה
בכל העניינים

מוקד החזקת התורה
24 שעות ביממה
02-5410933

